

Udruge za zaštitu okoliša - Zelena akcija, Greenpeace Hrvatska i WWF Adria pozvale su na hitnu sanaciju otpada u Gospiću te ocijenile kako će se, dok je sustav manjkav i neučinkovit, nastaviti kriminalni poslovi s otpadom uz ogromne štete po zdravlje ljudi i okoliša.

Udruge se pitaju kako je moguće da otpad godinama ulazi u zemlju, odlaže se ilegalno i nepropisno, a da nadležni za to ne znaju. Pozivaju na sanaciju svih ilegalnih odlagališta i strože kažnjavanje zagađivača i odštetu za ljude kojima je narušena kvaliteta života.

Zahtjeva to i Zelena akcija iz koje kažu da u sustavu zbrinjavanja otpada ima niz problema koje toleriraju nadležne institucije svih razina, a da se nedjelotvornošću ističu Državni inspektorat i službe Ministarstva zaštite okoliša i zelene tranzicije.

"Dokle god je sustav manjkav i neučinkovit, nastaviti će se kriminalni poslovi s otpadom na kojima zagađivači profitiraju uz ogromne štete po zdravlje ljudi i okoliš", upozorio je Marko Košak, potpredsjednik Zelene akcije.

Ježdovec, Savica, Kosnica, Žitnjak...

Ističe da brojne lokacije na kojima se otpad ilegalno odlaže do danas nisu sanirane. Najkritičnije u Zagrebu i okolici su: šuma Ježdovec u kojoj se nalaze deseci tisuća tona zakopanog otpada, jezera na Savici u kojima je prije više od 40 godina odloženo 50 bačvi mazuta i katrana, Kosnica u kojoj prema procjenama nekoliko stotina tisuća tona otpada leži direktno iznad izvora pitke vode te industrijski kompleks na Žitnjaku u kojem je tvrtka E-Kolektor po odlasku u stečaj ostavila više od 10.000 tona otpada.

Sličnih slučajeva ima diljem Hrvatske. U Gospiću je odloženo više od 37.000 tona otpada, u Benkovcu više od 11.000 tona, u Poznanovcu više od 13.000 tona, u Varaždinu oko 5.000 tona, u Vrbovcu Samoborskom oko 8.000 tona, u Pazinu oko 4.000 tona, u Senju oko 2.600 tona, u Lovincu više od 3.000 tona otpada, u jami Sovjak kod Rijeke više od 40.000 tona opasnog industrijskog otpada, itd. Košak kaže da je velik dio tog otpada uvezen iz inozemstva, a da je njegova kontrola značajno oslabljena 2019. i 2021. godine. Objašnjava kako je 2019. ukinuta obveza prema kojoj su uvoznici morali inspekciji zaštite okoliša prijaviti svaku pošiljku tri radna dana prije ulaska u zemlju.

Kaže da su stvari posebno izmakle kontroli 2021. kada je ukinut poseban Očevidnik uvoznika i izvoznika otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku (neopasni otpad) te je time prekogranični promet otpada ostao bez ključnog filtera kontrole pa su kriminalne mreže opasni otpad lažno deklarirale kao otpad koji ne treba odobrenje i počele ga intenzivno uvoziti i deponirati diljem Hrvatske.

Više od 36 tisuća prijava

U 35 godina više od 36 tisuća prijava o problemima u okolišu Predsjednica Zelene akcije Dora Sivka kaže da su na "Zeleni telefon" u 35 godina zaprimili više od 36 tisuća prijava o problemima u okolišu, najviše zbog opasnog otpada i ilegalnih deponija. U slučaju Gospića, kaže da je "vlast svjesno dopustila uvoz opasnog otpada, koji se nikako ne može zakonito zbrinuti, jer netko na tome lijepo zarađuje, a šteta ostaje nama".

Koliko tisuća tona otpada se upravo taloži u Hrvatskoj - brojka je zastrašujuća

Kategorija: VIJESTIAžurirano: Nedjelja, 06 Rujan 2026 08:03

Objavljeno: Nedjelja, 06 Rujan 2026 08:03

"Nezamislivo je da opasni otpad u ogromnim količinama - desecima tisuća tona - godinama ulazi u zemlju, odlaze se ilegalno i nepropisno, direktno ugrožava zdravlje ljudi i okoliš, a da o tome nitko od nadležnih ništa ne zna", kažu iz Greenpeacea Hrvatska.

Ističu i kako je „kriza“ s otrovnim otpadom u Gospiću jasna potvrda da se glas zabrinutih građana i okolišnih aktivista mora ozbiljno shvatiti dok nije prekasno.

„Najveću odgovornost za ovaj i slične slučajeve snosi Vlada te nadležne institucije i inspekcije, koje godinama okreću glavu od problema umjesto da ih rješavaju“, poručila je Petra Andrić, programska voditeljica Greenpeacea Hrvatska.

Suglasna je da je sada najvažnije sanirati učinjenu štetu i zaštititi zdravlje ljudi, utvrditi odgovornost svih upletenih.

Iz Svjetske organizacije za zaštitu prirode WWF Adrije upozoravaju da ilegalno odlaganje opasnog otpada predstavlja ozbiljan rizik za okoliš, zdravlje ljudi i održivost prirodnih sustava.

"Zato pozivamo na transparentnost, hitnu sanaciju i procesuiranje odgovornih", poručila je direktorica komunikacija WWF Adrije Petra Boić Petrač.

Problem u Gospiću je, ističe, tipičan primjer "sustavnog zatajenja u upravljanju otpadom koje ugrožava krška staništa, vode i zajednice, te zahtijeva hitne i stručno vođene mjere". (Hina)

